

Spanielskolens hvalpetræning 2- 10 måneder.

Indledning

FT spaniels er ekstrem lærenemme i de jagtlige discipliner og ens fejlmargen for indlæring skal ligeledes være ekstrem lille. Første gang du laver en træningsfejl kan det hurtigt rettes ved nogle korrekte gentagelser. Anden gang du laver samme træningsfejl skal du bruge uger på fejlretning. tredje gang du laver sammen træningsfejl skal du bruge måneder på fejlretning. For slet ikke at tale om de fejl man har gjort gentagne gange. De kan tage år at rette op på eller være umulige at rette. Så husk tænk dig om og gør tingene rigtigt fra starten, derfor er reglen om hvad man vil bruge hunden til meget vigtig.

Uanset om hunden skal den være jagthund/ prøvehund eller familiehund, er det vigtigt vi præger den i den rigtige retning. Hvalpe på otte uger er nemlig meget modtagelige for indlæring og denne modtagelighed for indlæring skal vi udnytte i træningen. Hermed opnår vi at arbejde med hundens naturlige anlæg og instinkter, hvilket gør træningen meget lettere. Samtidig er det hunden lærer som hvalp noget den husker hele livet. Denne modtagelighed aftager gradvis hen imod kønsmodningen, hvorefter den bliver mere konstant.

Det er også værd at huske at hvalpen har lige let ved at lære de forkerte ting som de rigtige – det er op til ejeren at afgøre hvad det bliver !

Vi skal under hvalpetræningen præge hvalpen i retning af dens fremtidige opgaver, f.eks. apportering, søg osv.; men vi skal huske, at hvalpetræningen kun tjener til at løse op for hundens naturlige evner og drivkraft og hermed gøre den klar til dens fremtidige opgaver. Dressuren og lydighed kommer senere.

Vi skal også sørge for at miljøtræne hvalpen. Det vil sige vænne den til alt det den kan komme ud for i den menneskeskabte verden. Lyde fra biler, knallerter, cykler og larmende redskaber. Ting som trapper, broer, menneskefyldte butikcentre er også ting som hvalpen skal vænne sig til. Det er også en god ide at vænne hvalpen til lyden af fyrværkeri (køb evt. en lyd CD) og selvfølgelig lyden af skud.

Hvalpen skal også socialiseres på andre hunde, andre dyr og selvfølgelig mennesker. Den skal lære hvordan man opfører sig når man møder andre og her kan et hvalpetrænings kursus jo passe glimrende ind. Vi skal sørge for at hvalpen får udviklet sin motorik, hvilket et besøg på den lokale legeplads kan hjælpe på (når børnene er gået hjem). Her findes som regel både noget at kravle op på, rør at gå igennem, noget at springe over og noget at balancere på. HUSK blot at tage hundeposer og saml op efter uheld.

Også selv om hvalpen "kun" skal være familiehund er det vigtigt at starter straks vi har fået den hjem. Det er f.eks. meget nemmere at lære den hvalpen at komme på kald , hvis vi starter med det når den er lille, ja gerne før den har lært at gå i line. Så sørg for så tit som muligt at komme ud med hvalpen hvor den kan løbe frit og i kan lave indkalds træning. Ellers er der generelt i denne fase ingen kommandoer og præcision.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

Hvordan starter vi rigtig, hvad skal vi sørge for at præge hvalpen med ?

En spaniel er en jagthund med store evner for at samarbejde, at finde vildt og sidst men ikke mindst, i at hente og bære. Så har man købt en spaniel, uanset race, er det disse egenskaber man skal arbejde med, hvis man gerne vil have en glad og harmonisk hund. Det har ingen betydning for hunden om man er jæger eller ej, indlæringen er nøjagtig den samme.

Den eneste forskel er, hvis man vil bruge hunden til jagt, vil man typisk i hente bringe og spor situationer, foruden dummyer, bruge vildt eller dele af vildt og man vil også arbejde med at forme hundens indbyggede krydsøg i sin jagt på frisk vildt. Er man ikke jæger skal man arbejde med de samme øvelser; men man vil typisk kun anvende dummyer eller bold i hente bringe situationer og man vil måske lære hunde at følge menneske spor i stedet for vildt spor. Man vil dog ikke arbejde med hundens søg for at finde vildt; men nøjes med at arbejde med hundens medfødte evne til at holde sig inde på en given afstand og respektere vildt i opfløj og spring. Hunden kan få et ligeså indholdsrigt liv hos en ikke jæger som hos en jæger, blot man arbejder med de egenskaber som en spaniel nu en gang er skabt til.

Når den nye hvalp ankommer til hjemmet skal den have et par dage til at lære sine nye omgivelser at kende; men herefter starter træningen/indlæringen. Det hvalpen lærer de første fire måneder af sit liv, sidder typisk fast resten af livet. Derfor er det selvfølgelig vigtigt at vælge opdrætter med omhu, vedkommende har jo vores hvalp halvdelen af den bedste indlæringsperiode. Det er også overordentlig vigtigt at vi selv får startet rigtigt, således det hvalpen lærer de første to måneder hos os, bliver noget som passer til det vi fremover forventer af hunden.

Samarbejde og kontakt.

En spaniel er avlet til at ville samarbejde og med den rigtige kontakt og tillid til føreren er det en hund man kan færdes med løs overalt uden at skulle frygte for den går egne veje (selvfølgelig under iagttagelse af diverse love om line påbud).

En af de ting vi starter med at lære hvalpen at tage og holde kontakt, ros altid hvalpen for at tage kontakt og lær den, at den skal holde øje med os og ikke omvendt. Sørg for så ofte som muligt at færdes med den løs og gør klart for den, at det er nødvendigt den holder øje med os og ikke omvendt. Vi kan på disse ture gemme os for hvalpen og lade den selv løse opgaven med at finde os. Det styrker dens naturlige lyst til at holde øje med os.

Det er meget vigtigt vi har meget fysisk kontakt med den lille hvalp. Hvalpe vil bl.a. gerne slikke en i hovedet. Bryder man sig ikke om det kan man holde en hånd op hvalpen kan slikke på. At få lov til at slikke en er med til at styrke båndet mellem hund og fører. Hjemme hos os går vi så vidt at hundene sover i sengen hos os lige fra otte ugers alderen og det styrker virkelig sammenholdet. Om man kan lide det eller ej er jo en smagssag, man kan sagtens give hvalpen tilstrækkelig kontakt uden at have den i sengen.

Vi lærer fra starten hvalpen tre fløjtesignaler, et for indkald, et for kontakt og et for sit/stop.

Det første er to korte stød i fløjten og betyder kom her hen til mig (indkald) Dette signal skal hvalpen altid forbinde med noget positivt, altså rigelig ros og godbidder når hvalpen kommer. Vi kan starte med at fløjte indkalds signalet når vi fodrer hvalpen. I starten bruger vi kun indkalds signalet når vi er helt sikre på hvalpen kommer.

Det andet signal er et kontaktsignal, et enkelt stød i fløjten. Når vi går tur med hvalpen løs fløjter vi signalet hver gang vi ændrer retning. Hvis vi har hvalpen foran os, drejer vi 90 grader til siden samtidig med vi giver et enkelt stød i fløjten. Reagerer hvalpen ikke gemmer vi os øjeblikkeligt. Når den så begynder at lede kan vi give et enkelt stød igen for at animere den til at finde os. Så snart

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

hvalpen ser os går vi videre samtidig med vi roser den. Lad ikke hvalpen komme helt hen og få godbidder for det er jo ikke indkald vi øver.

Det sidste og nok vigtigste signal er sit/stop. Her bruger vi et langt faldende stød i fløjten. På dette signal skal hvalpen ubetinget sætte sig og afvente ny kommando. Vi kan jo nemt fra starten også lære hvalpe at sidde når den får mad. Kald på hvalpen med fløjten (to stød). Når hvalpen kommer løfter vi blot madskålen opad skråt forbi hvalpens næse, hvilket får den til at sætte sig. Så snart den sidder roser vi og giver den maden. Når hvalpen af sig selv sætter sig for at få maden kobler vi sit/stopsignalet på. Giv et langt fladende stød i fløjten samtidig med hvalpen sætter sig, ros den og giv den maden.

Når sit fungerer i mad situationen kan vi begynde at lave øvelsen i andre situationer indendørs. Vi viser hunden en lækker godbid, fører den skråt opad så hunden sætter sig, samtidig med vi fløjter. Når hvalpen sidder roser vi og giver den godbiddet. Her i starten laver vi kun øvelserne inde, hvor der ikke er nogen forstyrrelse, senere når hvalpen bliver dygtigere kan vi lave de samme øvelser i haven og med gradvis større og større forstyrrelser.

Apportering.

Med hensyn til apportering er det meget vigtigt at vi aldrig skælder hvalpen ud for at bære. Tager hunden noget forbudt, så byt med noget af hvalpens legetøj. Find nogle emner at bruge til apporterings træningen og sørg for at disse emner kun kommer frem når vi træner. Det kan være en hvalpe dummy, eller evt. en tennisbold. Start inden døre et sted hvor hvalpen ikke kan stikke af med emnet, gerne i en lang gang. Sæt dig på gulvet med hvalpen, vis den emnet og kast det samtidig med du roligt holder hvalpen tilbage. Hold den kun et øjeblik og send den så af sted. Sig evt. i starten jae ta den så ! Så snart hvalpen har bolden lokker vi den tilbage. Vi interesserer os ikke for, hvordan den afleverer; men roser den alene for at komme med emnet. Vi må ikke lade hvalpen løbe efter emnet når vi kaster, for så lærer den at det er ok at knaldapportere og det skal vi så på et senere tidspunkt træne væk. Vi kan ligeså godt give hvalpen den rigtige vane fra starten, nemlig at vente til vi giver signal. Det letter også arbejdet med sit/stop signalet når hvalpen skal stoppe for en kastet dummy. Vi skal ikke øve længe med hvalpen før den af sig selv begynder at se op på en for at bede om lov til at hente.

Her er det også vigtigt at starte træningen inde, hvor der ingen forstyrrelser er og så først når hvalpen sikkert kommer tilbage hver gang, kan vi flytte udenfor i haven.

Sporarbejde.

Enhver spaniel vil elske at gå spor og jo før vi får præget hunden på den fært vi ønsker den skal arbejde med som voksenalderen, desto bedre bliver hunden. Med spor er der flere muligheder. Er man jæger er sporarbejdet typisk slæb af kanin eller fugle vildt og evt. blodspor. Hvis man ikke er jæger kan sporet være slæb af dummy eller blot fodspor af menneske. Hvis man har en ambition om at hunden skal bruges til schweiss (eftersøgning af anskudt klovbærende vildt) er det meget vigtigt at komme i gang med hvalpen helt fra starten.

Man skal dog være meget opmærksom på at sporarbejde som schweiss ikke passer ret godt sammen med det korte søg under bøssen. Hvis man vil bruge sin spaniel til jagt med kort søg under bøssen (rough shooting) bør man ikke træne schweissarbejde med den, da en spaniel i sit søg IKKE må følge fod op. Jeg mener her man må vælge, enten træner man hunden til søgearbejde under bøssen eller til schweissarbejdet.

Slæb spor af kanin og fuglevildt kan man godt træne, blot man sørger for kun at træne meget korte spor indtil søgearbejdet sidder helt fast.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

At gå på jagt med hunden.

Uanset om man er jæger eller ikke, skal man forholde sig til, at en spaniel kan have (alt efter type) stor jagtlyst og den er meget interesseret i at finde vildt. Spaniels er dog også fra naturens side udstyret med en indbygget respekt for vildt der flygter. Fasanen som flyver op eller haren som springer. For at understøtte denne indbyggede respekt for vildt i opfløj/spring må hvalpen ikke komme i kontakt med vildt før den er sikker i sit på fløjten. Når hvalpen således første gang rejser en fasan vil den helt automatisk stoppe op. Samtidig fløjter vi sit og roser hunden. Herefter kobler vi den og går et stykke væk før vi slipper den igen. Slip aldrig hvalpen eller unghunden samme sted som den lige har rejst vildt !

Hvalpen må aldrig få lov at opleve spændende ting på egen hånd, det skal altid ske sammen med føreren og især når det drejer sig om vildt kontakt. Dette gælder også solsorterne i haven. Hver gang hvalpen skal ud i haven skal vi gå med og sikre at den ikke jagter rundt efter solsorter som flyver.

Det er vigtigt at vi hele tiden holder hvalpen tæt til os, lad den aldrig komme over 10 meter ud. Kommer hvalpen længere ud vender vi om og fløjter på hvalpen. Først når hvalpen er helt sit lydig også på afstand kan vi begynde at træne søg; men se mere herom under afsnittet om jagttræningen.

Ovennævnte er de fire områder hvor vi skal i gang med det samme og indenfor de første måneder skabe et godt grundlag for at hunden kan fungere på bedste spanielvis, uanset om den skal være jagthund eller ikke.

Husk alt for mange hvalpe bliver ødelagt af førerens alt for høje ambitioner og manglende respekt for hundens naturlige anlæg.

15 nøglesætninger i en god start.

1. Brug indkaldsfløjt ved fodring.
2. Lad aldrig hvalpen knaldapportere.
3. Brug tidlig sit træning på fløjte.
4. Start grundindlæringen af apport indendørs.
5. Interesser dig ikke for hvalpens aflevering – bare den bringer apporten.
6. Udenfor kastes apporten så hvalpen ser kast; men ikke direkte, kan se apporten.
7. Start tidligt med skjulte apporteringer.
8. Gør ikke apporteringerne sværere end hvalpen kan løse dem.
9. Fortsæt ikke apporteringstræningen, hvis hvalpen ikke kommer tilbage – træn mere kontakt og indkald.
10. Ved 5 måneders alderen skal hvalpen være så pålidelig apportør at du kan træne i haven.
11. Ved 5 måneders alderen kan du begynde at træne med koldt vildt.
12. Lad aldrig hvalpen opleve situationer med vildt på egen hånd, heller ikke solsorter i haven.
13. Når hvalpen er løs må den aldrig komme mere en 10-15 meter væk fra dig.
14. Skal hvalpen have hjælp til en opgave, skal det være uden den bemærker det.
15. Start tidligst med afleverings- og holde fast træning ved 10-12 måneders alderen.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

Sit/stop for kast og fløjte.

Den vigtigste øvelse for en spaniel er stop. Hunden skal på denne kommando øjeblikkeligt sætte sig og afvente næste ordre. Kommandoen gives normalt som et fløjtesignal (lang faldende tone); men det vil være en fordel også at lære den at sætte sig på verbalkommando (sit) og håndtegn (løftet pegefinger). En spaniel af gode jagtlinjer har en nedarvet lyst til at stoppe når noget flyver op og det skal vi udnytte i vores træning.

En nem måde at få det ind i hverdagen er at træne sit, hver gang vi fodrer. På samme tid kan vi også træne hvalpen i at afvente tilladelse. Når vi fodrer kalder vi på hvalpen med navn eller indkaldefløjte. Når hvalpen kommer viser vi den madskålen. Placerer vi denne rigtigt i forhold til hvalpen vil den automatisk sætte sig og straks fløjter vi sit. Placer nu madskålen på gulvet foran hvalpen; men hold den roligt tilbage et øjeblik, inden vi siger værsgo. Efter forbavsende kort tid kan hvalpen både sætte sig på fløjten og afvente tilladelse til at spise sin mad.

Vi kan også træne sit med hvalpen på følgende måde. Sørg for at få kontakt med den og før så en godbid opad foran hvalpen, hvis man holder godbiddet det rigtige sted vil hvalpen sætte sig helt automatisk og straks den gør det fløjter vi sit og giver den godbiddet. Ros hvalpen når den sidder og lad den kun sidde i positionen et øjeblik indem vi giver den Fri kommando og evt. gentager øvelsen. Der skal ikke mange gentagelser til før hvalpen kobler fløjtesignalet og godbiddet sammen og sætter sig på fløjtesignalet alene.

I starten træner vi indendørs; men så snart hvalpen forstår signalets betydning begynder vi også at træne udendørs, dog med line på, så vi er sikre på at hvalpen ikke kommer til at lave fejl.

Vi skal hurtigst muligt i gang med at lære hvalpen at blive siddende når vi fjerner os. I starten lader vi hvalpen have line på og vi går kun nogle skridt væk. Det er meget vigtigt at disse øvelser lykkes og hvalpen således forstår at når den har fået sit kommando så skal den blive siddende også selvom vi fjerner os.

Vi gør så øvelsen sværere og sværere ved at stille større krav til tiden hvalpen sidder og ved udførelse af øvelsen under mere forstyrrende forhold. Når hvalpen er sikker i sit øvelsen kan vi også begynde at fløjte den sit på afstand. Lad den gerne de første gange have linen på. Når hvalpen er i linens afstand, fløjter vi sit. Når hvalpen har sat sig, går vi hen til den og roser den. Det er vigtigt at ros og godbid kommer på stedet hvor den sidder og den ikke får lov til at komme hen til os efter godbiddet. Vi øger gradvis afstanden; men overdriv endelig ikke og sørg altid for for at have situationen under kontrol og gå altid tilbage til hvalpen. Hvalpen må aldrig få lov til at ignorere sit kommando eller stikke af. Princippet er at hvalpen har en indbygget lyst til at udføre det vi beder den om og lykkes det ikke er det alene vores fejl. Dette stiller store krav til vores planlægning af træningen; men er vi omhyggelige og konsekvente i denne træning får vi til gengæld en meget stabil hund som til enhver tid kan stoppes på fløjten.

Apportering.

Spaniels har naturlige anlæg for apportering og langt de fleste spaniels vil gerne bære rundt på ting. Det skal vi selvfølgelig udnytte i vores træning ved at starte træningen allerede få dage efter hvalpens ankomst til hjemmet. Vi skal dog først selv være klar over hvad apportering er og hvad vi egentlig ønsker af vores voksne hund. Grundlæggende er apportering jo simpel, det handler om lige ud og lige hjem, på en kommando og selvfølgelig uden hunden knaldapporterer.

Så simpel er den virkelige verden dog ikke og for at både hund og fører skal have styr på opgaven arbejder jeg med fire apporteringsformer. De bygger alle på, lige ud og lige hjem, på 1 kommando og uden at knaldapportere; men har forskellige startsignaler til de forskellige situationer.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

1. Både hunde og fører ved hvor emnet befinder sig.

Hunden ser fuglen blive skudt og falde eller emnet er kastet ud og hunden har markeret. Vi lærer hunden at markere når vi kaster apporter. Vi kan sætte hunde af, gå ud og kaste samtidig med vi opfordrer hunden til at markere. Vi går så tilbage til hunden og sender den til apport. Vi øger gradvis afstanden, antallet af apporter og terrænet sværhedsgrad. Markerede apporter bruges også under indlæring af dirigering. Bemærk, det er meget vigtigt samtidig med markeringstræningen at hunden også trænes i skjulte apporter, så hunden ikke vænnes til at apportere på øjet alene.

Kommandoen er her: APPORT.

2. Kun føreren ved hvor emnet befinder sig.

Hunden så ikke fuglen blive skudt eller den så ikke emnet blive udlagt. Vi lærer hunden at blive sendt ud for at apportere i anvist retning. Vi arbejder i starten på korte afstande og op i mod vinden. Hunden skal også lære at lade sig dirigere ude i terrænet, her får vi bl.a. brug for sit/stop fløjtet. Indlæring af dirigeringen vil i starten foregå som markerede apporter.

Kommandoen er her: SØG APPORT.

3. Hverken hund eller fører så fuglen blive skudt eller ved hvor emnet befinder sig, eller om der overhovedet er et emne at apportere.

Vi lærer hunden spontan opsamling af dummyer og vildt. Vi gemmer et par apporter i terrænet uden hunden ser det og lader derefter hunden afsøge med kommando "allez", kommandoen for marksøg. Vi følger med hunden frem i terrænet, modsat når vi giver kommando apport eller søg apport, hvor vi selv forbliver på startstedet. Når hunden finder emnet, det kan være dummyer eller vildt, forventer vi den samler op og afleverer til hånd.

Kommandoen er her: ALLEZ.

4. Hunden får anvist begyndelsen til et spor og skal apportere emnet for enden af dette.

Hunden skal lære at følge færtspor af hare/kanin eller evt. dummyer. Her arbejder vi i starten med vinden for at få hunden til at følge jordfærten og ikke gå på den vindbårne fært.

Kommandoen er her: SPORSØG.

Vi starter apporteringstræningen få dage efter hvalpens ankomst til hjemmet. Grundindlæringen består af lige ud og lige hjem og vente på tilladelse til apportering. Vi starter indendørs, hvor vi har fuld kontrol over situationen. Vælg en tennisbold eller en lille hvalpe dummy til træningen. Placer dig et sted hvor hvalpen kun har mulighed for at løbe frem og tilbage. Det kunne f.eks være en gang (husk at lukke døre) Sæt dig ned med hvalpen mellem benene hold den på brystet med den ene hånd og vis den dummyen med den anden hånd. Vær evt. lidt animerende og sig evt, jae hvad er det. Kast dummyen en to tre meter og hold roligt hvalpen tilbage et øjeblik. Sig så opmuntrende "jæ ta den så" og slip hvalpen.

Når hvalpen tager apporten skal den hurtigst muligt lokkes tilbage. Læg dig evt. helt ned på gulvet. Når hvalen kommer tilbage roser vi den og tager apporten. Vi interesserer os på nuværende tidspunkt IKKE for hvordan den afleverer. Det vigtigste er at den, hver gang kommer tilbage til os og vi roser den for dette.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

Vi skal så vidt muligt helt undgå at hvalpen stikker af med apporten, eller lægger sig for at lege med den. Derfor også vores valg af gangen med lukkede døre som træningsplads. Når hvalpen er ca. tre måneder skal den kunne blive siddende ved kast, helt uden kommando. Hvis hvalpen ikke vil komme tilbage med apporten må vi ændre omstændighederne, så den ikke har andre muligheder, eller i en periode træne mere indkald og kontakt, inden apporteringstræningen genoptages.

Når hvalpen er ca. 4-5 måneder skal den være så pålidelig apportør at vi kan begynde den udendørs træning. I starten på samme måde som vi gjorde indendørs med en fysisk ramme som hjælper hvalpen til at løbe direkte ud og direkte hjem.

Når hvalpen også klarer opgaven udendørs skal vi begynde at kaste dummyen så hvalpen ikke direkte kan se den. Den ser kastet; men kan ikke se dummyen, hvor den falder og skal således bruge næsen for at finde den. Husk her ikke at gøre opgaven sværere end hvalpen hurtigt kan løse den. Husk også ind i mellem selv at hente en dummy medens hunden fortsat sidder, så den lærer at den ikke skal apportere hver gang.

Vi kan ved 5 måneders alderen så småt begynde at træne med vildt, blot vi ikke overdriver og fortsat lader hunden apportere dummyer. Det er bedst at starte med tamduer da de har en fast fjerdragt og er forholdsvis nemme at skaffe.

Placer dig igen et strategisk godt sted, hvor der er nemt for hvalpen at løbe lige ud og lige hjem. Vis roligt hvalpen duen ved at lægge den på jorden. Nogle hvalpe tager den blot med det samme, andre skal lige animeres lidt til det. Tag så duen og kast den nogle meter; men sørg for hvalp sætter sig inden den får lov at apportere. Når hvalpen kommer tilbage med duen tager vi den roligt fra den og lægger den på jorden ved siden af os, væk fra hvalpen, samtidig med vi kaster dummyen. Hvalpen skal lære at ignorere emner når de er afleverede, også selv om det er vildt.

Vi skal også begynde at arbejde med flere apporter. Prøv at kaste to dummyer, en til hver side. Send hunden efter den først kastede. Sørg hele tiden for at kaste og placere dig selv så du er sikker på du kan gribe ind, hvis hunden ikke henter dem apport du beder om. Brug også gerne en due og en dummy så du hele tiden er sikker på hunden ikke får præferencer for hverken den ene eller den anden type emner. Husk også ved træningen med flere dummyer at du indimellem selv henter.

Træn også hundens stabilitet i sit og indkald ved, med hunden på afstand, at kaste dummyen over hovedet på den, for derefter at kalde hunden ind inden den sendes til apport. Prøv også at svinge med dummyen foran hunden, medens den sidder. Den må ikke forsøge at tage dummyen.

Vi skal jo have en hund som finder apporter med næsens hjælp. Derfor skal vi så snart hunden er stabil i indkald og apport begynde at træne på skjulte apporter. Som overgang mellem de kastede og de helt skjulte apporter kan vi kaste en dummy over en hæk eller nogle buske, så hunden ser kastet; men ikke kan se, hvor dummyen lander. Vi kan også ved denne metode gå ud til dummyen og trække den væk fra nedfaldsstedet, således det bliver et spor. Terrænet skal selvfølgelig være så tilpas tæt at hunden ikke kan se hvad vi laver. Når vi så sender hunden finder den ved nedslagsstedet en spor hunden kan følge til apporten. Træn også gerne dette moment med vildt.

Næste skridt er at gemme apporten uden hvalpen ser det og i så tilpas låddent terræn at den ikke umiddelbart kan se den fra startstedet. Her er det vigtig at afstanden er kort og det sker i modvind så hvalpen har let ved at klare opgaven. Hold hvalpen i halsbåndet og vis den tydelig retning med højre arm. Send den så af sted med kommando søg apport. Det vigtigste i denne fase er at opgaven er så let at hvalpen lykkes med det samme og på denne måde får tillid til at det kan betale sig at søge i anvist retning. Øg gradvis afstanden til den skjulte apport; men sørg hele tiden for hvalpen går i lige linie og stort set med det samme finder apporten. Det styrker dens tro på at det betaler sig at gå i anvist retning.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

Vandarbejde.

Vi skal så tidlig som muligt have hvalpen gjort fortrolig med vand og apportering fra vand. For langt de fleste spaniels er det helt naturligt at gå i vandet; men den lille hvalp skal lige lære det nye element at kende. Den nemmeste måde er at hvalpen følger med en ældre og allerede vandglad hund. På denne måde kommer det helt naturligt.

Har vi ikke denne mulighed kan vi selv gå med hvalpen i vandet; men tving den endelig ikke ud, hvor den skal svømme. Leg med den i vandkanten og gå kun gradvis længere og længere ud. Det er vigtigt at hvalpen får en positiv oplevelse de første par gange den har kontakt med vand og især dybt vand, hvor den skal svømme.

En spaniel med de rigtige anlæg har så stor passion for apportering at den ikke skal lokkes ret meget for at apportere fra vand. Vi starter med at kaste apporten i vandkanten, så den næsten kan nås fra land. Kast endelig ikke apporten for langt ud de første gange. Hvalpen skal kunne klare opgaven og vi må ikke ødelægge apporteringen, ved at kaste så langt ud at hvalpen ikke tør hente den.

Grundindlæringen af apport fra vand bygger på tålmodighed, tålmodighed og tålmodighed og det belønnes så rigelig når først hvalpen har vænnet sig til det våde element. Det bedste sted at træne er ved en sø uden bølger, hvor det gradvis bliver dybere og dybere. Kast længere og længere ud; men vær opmærksom på hvor det bliver så dybt hvalpen skal svømme og sørg for at kaste så tilpas at den kun skal svømme en meters penge den første gang. Mange hvalpe svømmer i starten meget dårligt. De plasker med forbenene og kommer ikke rigtigt fremad og når de når apporten "træder" de den ned i vandet, Disse hunde skal have lidt svømme træning ved siden af apporteringstræningen.

Så snart hvalpen er fortrolig at hente dummyen fra vand, skal vi også her introducere vildt. Kan man skaffe krikænder er det en glimrende art at starte med, da de er små og lette og kan bruges flere gange uden at blive sjaskede, ellers er også her tamduer et glimrende valg, blot man husker kun at bruge dem nogle få gange. Våde duer bliver hurtigt ulækre.

Indkald.

Ubetinget indkald er nok enhver hundeejers drøm og bestemt ikke uopnåeligt. Det handler mest om ens egen indstilling, dels til træningen, dels til definitionen af hvad ubetinget indkald betyder. Hvis vi bruger indkald og stop på fornuftig vis, kan man næsten helt undvære linen til sin spaniel.

De fleste mennesker vil pr. refleks bruge indkald når de vil have fat i hunden og som regel bliver den herefter koblet. Det giver for hunden ikke det bedste billede af at komme på kald, man bliver jo koblet. I mange situationer, kan man med fordel stoppe hunden med fløjten og så gå frem til den. Hvis hunden har sin opmærksomhed rettet på noget væk fra føreren, vil det være nemmere at fløjte den sit end at kalde den ind. Hvis vi forlanger indkald skal hunden jo fjerne opmærksomheden fra det den var interesseret i, det skal den ikke ved stop. Indkald skal ALTID være positivt og også gerne efterfølges af noget positivt, så hunden derved kan se en fordel i at komme. Det er et af de steder, hvor jeg stort set altid bruger godbidder også til de voksne hunde.

Indkalds træningen starter ligesom sit og apporteringstræningen få dage efter vi har fået hvalpen hjem. Hver gang vi fodrer kalder vi på hvalpen med navn og/eller indkaldsfløjte (to korte stød), se under sit/stop træningen.

Vi sætter os tit på hug og kalder på hvalpen, sig dens navn og evt. kom, i et animerende tonefald eller brug indkaldefløjten. Brug gerne både stemme og bevægelser til at animere hvalpen til at komme. Når hvalpen kommer roses den og får en godbid. Når man går tur med hvalpen er det vigtigt at den får lov at løbe frit og lærer, at det er behageligt at komme tilbage til føreren ved kald.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

Man skal ikke kalde på hvalpen når den er allermest optaget, men udnytte de situationer hvor hvalpen kommer imod os, til at kalde på den. Ned på hug, se væk og kald animerende hvalpens navn og ros den rigeligt når den kommer, giv den en godbid og giv den fri igen.

Det er vigtigt ikke at stirre på hvalpen, eller smile (vise tænder) når den kommer imod en, da dette af hunde opfattes som truende adfærd. Det er også vigtigt at man går ned på hug for at syne så lille så muligt, da en "stor mande figur" også kan opfattes som truende af hunden.

Det kan også være en god øvelse at blive "væk" for hvalpen. Når den er optaget af et eller andet, gemmer vi os bag en busk. Når hvalpen opdager vi er væk vil den begynde og lede. Den skal måske hjælpes lidt på vej med lidt ekstra kalden de første par gange. Når det lykkes for den at finde os skal den have rigelig ros og gerne en godbid.

Vi må endelig ikke koble hvalpen hver gang vi har kaldt den ind; men de fleste gange skal den have love at løbe frit igen. Og husk endelig vi må aldrig kalde hvalpen ind for at skælde ud eller irettesætte på den.

Frit følge, med og uden snor.

Vi skal hurtigst muligt vænne hvalpen til at gå med halsbånd, da det jo er et lovkrav hunde skal bære hundetegn, forsynet med ejerens navn, adresse og telefonnummer. Jeg foretrækker selv brede stofhalsbånd for at skåne hvalpens hals når den går i line. Mine er af mærket Hurtta som har en ring på hver side af spændet, hvorved selve spændet ikke belastes ved træk i linen. Alternativt kan man på gåture bruge sele. Selen er dog efter min mening ikke velegnet til træning.

Så snart hvalpen er vænnet til halsbåndet kan vi give den line på. Den første tur i linen skal være kort og hvalpen får, mest muligt, lov at bestemme hvilken vej den vil gå, således den gradvis vænnes til den begrænsede bevægelsesfrihed. Når hvalpen således har lært linens begrænsninger skal den have lært ikke at trække i linen. Hvis hvalpen trækker ud i stram line stopper vi op og fratager hvalpen muligheden for at komme videre. Så snart trækket i linen ophører roser vi og går viderer. Så snart den igen strammer linen, stopper vi op, vi siger ingenting; men forholder os passive indtil den slækker trækket i linen. Straks den gør det roser vi den og fortsætter fremad. Gå evt. lidt en anden vej; men vær konsekvent og gå aldrig frem hvis hvalpen trækker. Indlæring af at gå frit i snor er tålmodighedsarbejde og man kommer ikke mange meter de første dage. Husk det er ikke lineføring, hunden må bare ikke stramme linen; men ellers bevæge sig frit. Indlæring af lineføring kommer senere under grundtræningen.

Når hvalpen skal have linen på og af skal den altid kaldes ind og sidde. Kald på hvalpen, få den i sit og giv den line på og sig fri. Den må bevæge sig frit; men ikke trække. Når den skal have linen af får vi den igen i sit, tager linen af og siger fri. Det er i øvrigt en god ide at bruge samme fremgangsmåde når den f.eks. skal lukkes ud af en dør. Kald den ind, få den i sit, åben døren og giv så hvalpen fri.

Vi skal så ofte vi kan gå med hvalpen fri, da det er meget nemmere at lære hvalpen at gå uden snor medens den er lille. Vi skal fra starten lære den at den skal holde øje med os og ikke omvendt. Hold kontakt med hvalpen, kald den ind, ros den og slip den igen. Lav evt. nogle kontaktøvelser eller et par apporteringer og lad den så løbe igen. Vi skal hele tiden arbejde på at styrke hvalpen i at det er sjovt at være i nærheden af os for det er her de spændende ting sker. Hvis hvalpen ikke holder kontakt kan vi gemme os; men lad endelig hvalpen selv finde os og helst uden hjælp, hvis det kan lade sig gøre. Vi skal selvfølgelig vælge området til denne træning så hvalpen ikke kan komme til skade. Løb aldrig efter hvalpen for at få fat i den, kommer den ikke så løb i stedet den modsatte vej eller forsvind ud af syne. Husk allerede anden gang du løber efter hvalpen for at få fat på den har du lagt grunden til en tag fat leg !

Når vi går med hvalpen fri må vi aldrig lade den komme mere en 10 meter væk. Så snart den

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

kommer ud på den afstand giver vi et enkelt stød i fløjten (kontaktfløjt) og går en anden vej samtidig med vi giver retning med en tydelig armbevægelse. Vi skal ikke gøre dette mange gange før hvalpen har lært at et enkelt stød i fløjten betyder vi ændrer retning.

Førerkontakt, søg og spontan opsamling.

Som nævnt i indledningen er ens fejlmargen ved træning af FT spaniels meget lille, hvor det er overordentlig vigtigt at træne hvalpen i at holde kontakt med en også under søget. Når vi træner søg med hvalpen skal det selvfølgelig foregå på vildtfattigt terræn og den må aldrig komme mere en 10 meter væk. Så snart hvalpen når ud på 10 meter giver vi et kontaktsignal (et enkelt stød i fløjten) og viser hvalpen i en anden retning. Når vi søgetræner, skal vi gå meget langsomt fremad så hunden får tid til at undersøge terrænet. Gå i starten selv i sig sag; men frem for alt sørg for at holde hunden kort. Med hvalpen er det vigtigste dog at træne kontaktøvelser og opbygge et godt tillidsforhold. Søget har hunden med den rigtige afstamning jo indbygget og det handler mere om at kunne forme og kontrollere det.

Det er også vigtigt at vi ikke starter på rigtig søgetræning før hunden er sikker i sit på fløjte, da vi skal kunne stoppe hunden, hvis den forsøger at løbe efter vildt. Allerede de første måneder med hvalpen kan vi dog komme i situationer hvor den letter vildt. Om ikke andet så en solsort og så er det vigtigt er vi er tilstede og får hvalpen fløjtet sit. Vi kan jo altid senere lære den at solsorter ikke er vildt. Det betyder også at man ikke bare kan hegne sin parcelhushave ind og slippe hunden ud i haven når den er trængen. Vi er simpelt hen nød til at ofre den fornødne tid til altid at være sammen med hvalpen de steder, hvor der er risiko for den kan komme i kontakt med vildt og her kan solsorterne i haven være nok til at skabe et problem, hvis hvalpen bare bliver lukket ud. Hunden skal på jagt samarbejde med føreren og det koster, især i tid det første år af hundens levetid; men det er godt givet ud.

Vi kan med fordel udlægge et par apporter på forhånd og så lade hvalpen afsøge terrænet. Start hvalpen med kommandoen for søge frisk vildt - allez. Gå langsomt fremad i sig sag mønster. Når hvalpen finder en apport roser vi den rigeligt og kalder den ind. Tag apporten og send den ud i en anden retning. Spontan opsamlingen bruger vi i de situationer, hvor vi ikke ved om der er noget at apportere. Vi starter hunden i et søg efter frisk vildt med kommando allez og forventer den samler op hvis den finder noget. Hvis vi sendte den af sted med kommando søg apport og den ikke fandt noget ville det jo på sigt nedbryde denne kommando. Har vi sagt apport, så skal der apporteres.

Tilvænnning til skud.

Vi skal også vænne hvalpen til skud. Dens første oplevelse af skud skal gerne være positiv og må ikke finde sted i forbindelse med anden indlæring. En god metode er at besøge den lokale skydebane, hvor der jo som regel er skydning en bestemt ugedag. Start med at gå en tur med hvalpen i stor afstand. Opfører hvalpen sig uanfægtet af skydningen kan vi næste gang gå lidt tættere på, så fremdeles indtil vi kan gå rundt på skydebanen. Vi kan også bruge legetøjspistoler, papirsposer eller en hunde proppistol til at afgive "skud" med. Blot er det meget vigtigt at gå forsigtigt frem og ikke skyde for tæt på de første gange. Husk skabe en positiv situation omkring skydningen, hvilket evt. kan ske med godbidder og leg. De første oplevelser med skud må aldrig være i forbindelse med apportering.

Husk også at vænne hunden til nytårsaften, hvilket bl.a. kan ske ved at anskaffe en lyd CD (kan købes hos DKK). Ellers er det jo meget vigtigt at vi udsætter hvalpen for alle forekomne lyde i hjemmet og omgivelserne så tidligt som muligt.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

Daglig omgang og husregler.

Udover at tilvænne hvalpen til dens fremtidige arbejdsopgaver, er det også vigtigt at vi sørger for en god tilpasning til det omgivende miljø. Hvalpen skal tilvænnenes den menneskeverden, den fremover skal leve i. Det vil sige vi skal tage hvalpen med på gågaden, hvor der er mange mennesker og støjende trafik. Vi skal tage den med på landet, så den kan møde andre dyr, eller en tur i Zoo eller den lokale dyrehave. Den skal vænnes til lyden af biler, cykler, knallerter og andet kørende som larmer.

Hvalpen skal selvfølgelig også vænnes til at køre bil. Her er det meget vigtigt også at træne hvalpen i at hoppe ind og ud på kommando og især lære den at vente med at hoppe ud til den får lov.

Den vil også have godt af, så ofte som muligt at møde børn på forskellige aldre, så det er med at udnytte muligheden, hvis den bydes. Det er dog vigtigt at tage hensyn til både hvalpen og børnene, så begge får en positiv oplevelse. Vis børnene hvordan man håndterer en hundehvalp og lad ikke hvalpen hoppe op af små børn. Hunde kan lære en del om menneskesprog ved at være sammen med børn, da disse er umiddelbare og ikke har voksnes reservationer.

Vi kan også passende besøge den lokale legeplads på en dag hvor der ikke er nogen børn (husk her høm-høm posen og saml op hvis uheldet er ude). Her er der som regel rør som hvalpen kan gå igennem, ting der kan springes over, noget at balancere på og legeredskaber at kravle op i . Alt sammen er det med til at udvikle hvalpens motorik og skabe en stabil hvalp. Ligger der en væltet træstamme i den lokale park er det også et oplagt sted at øve balancer og spring. Ved alle disse øvelser gælder det om ikke at presse hvalpen, gå selv foran og ros den rigeligt med godbidder når den følger efter.

Væn også hvalpen til at blive soigneret. Tag den op på et bord og undersøg dens poter og ører. Kig den også gerne i munden. Det er en stor fordel, hvis hunden som hvalp er blevet vænnet til at blive undersøgt og det kan bl.a. gøre dyrlægebesøg noget mere behageligt.

Lav også nogle regler med resten af familien om hvad hvalpen må og ikke må. Må man ligge i møblerne, må man ligge i sengen. Må man hoppe op osv. Det er meget nemt med hvalpen, at lære den hvad der er forbudt og det holder resten af livet. Sørg for at alle i husstanden kræver de samme regler overholdt. Skal hvalpen f.eks. sidde når den får halsbånd på, skal alle som går tur med hunden kræve dette. Lær også hvalpen en NEJ kommando som betyder, stop øjeblikkeligt det du er i gang med. her skal man bare være opmærksom på ikke at bruge denne kommando som straf. Kommando NEJ skal altid efterfølges af et alternativ til den forbudte handling og dette alternativ skal roses

Frem for alt, lav regler om hvordan man leger med hvalpen. Al pindekast er selvfølgelig forbudt. Det er også vigtigt af at hvalpen aldrig bliver jagtet eller man løber efter den for at tage ting fra den. At børnene ikke må jage hunde og lege vilde lege med den burde være en selvfølge.

Husk, næsten vigtigst af alt, spændende ting sker sammen med fører, aldrig når hvalpen er alene.

Supplerende aktivering af hvalpen.

Selv om vi beskæftiger os med hvalpen dagligt, både med træning og almindelig omgang kan vi fint tilbyde den ekstra aktivering. I stedet for at fodre traditionelt i en madskål, kan vi kaste dens foder ud på græsplænen. Hvalpen skal på denne måde bruge næsen for at finde sin mad. Vi kan også give den noget af dens med i en brugt cola flaske, som den så kan bruge tid på at få maden ud af når den skal være alene.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk

Der findes også mange gode aktivitetsspil til hunde i handelen. Her gemmer man godbidder i huller eller skuffer og hunden skal så regne ud hvordan man får dem ud. Mange af dem kan hunden også have når den skal være alene.

Det gode ved disse spil er at de lærer hunden problem løsning. Det er nu meget rart med en jagthund som er god til problem løsning, hvis f.eks. en skudt fasan hænger fast oppe i et træ.

Der er også rige muligheder for at anvende hvalpens naturlige lyst til at bære. Så snart hvalpen villigt kommer lige tilbage med apporten, kan vi jo begynde med at lade den samle ting op til os. Vi kan lade den flytte ting fra en person til en anden, mulighederne er uendelige. Kun vores fantasi sætter grænser.

Spanielskolen

Steen Stenild, Birkevej 12, 8370 Hadsten telefon 86983353 email steen-stenild@hotmail.com
hjemmeside www.tacora.dk